

Ayşen YALMAN

MUCİT ECZACI VE İLAÇ HATIRLATMA CİHAZI

Ecz. Anooshirvan M. Miandji, eczacılığa adım attığı ilk yıllardan beri hep bir şeylerin üzerine düşünmüş, kafasında sürekli bir şeyleri tasarlamış. Öğrenci olduğu yıllarda eczanedeki stajı sırasında gelen bir hastadan yola çıkarak tasarladığı “İlaç Hatırlatma Cihazı”nı yıllar sonra bir televizyon yarışmasında tanıtmış ve “mucit eczacı” adıyla finale kalmış. Annooshirvan’ın akılcı ilaç kullanımı, kaynakların doğru kullanılması konusunda “çok önemli” bir buluş olarak değerlendirdiği ve adını da “Pharminder” koyduğu bu minik alet, EGAŞ Eczane Gereçleri A.Ş. tarafından üretilerek, yakın zamanda eczacıların hizmetine sunulacak.

Adını televizyonda yayınlanan “Bizim Mucitler” yarışmasında finale kalmasının ardından duydu çoğu kişi. Binlerce kişinin arasından 6. Bölge birincisi oldu ve ilk yedi arasına girmeyi başardı. Yaptığı proje ile insanlığa faydalı bir buluş armağan etmiş oldu. “Mucit Eczacı”yla biz de söyleşi yaptık, oldukça keyifli geçen söyleşi sırasında, Annooshirvan’ın Türkiye hayranı bir eczacı olduğunu ve mesleğine hizmet etmek için kendini bilime adanmış olduğunu öğrendik. Konuşurken hızına yetişemediğimiz Ecz. Annooshirvan M. Miandji’nin mesleğine duyduğu aşk ve hala içinde barındırdığı heyecanı; nasıl olduğunu bile anlamadan, sadece dakikalar içinde konudan konuya geçmesinden anlaşılıyor. Çevresindekilerin kısaca “Şirvan” dediği Miandji, bakın bize neler söyledi;

AYŞEN YALMAN (A.Y.): Bize biraz Pharminder’den bahsedebilir misiniz?

ECZ.ANOOSHİRVAN M. MİANDJİ (A.M.M.): Pharminder; pharma = ilaç ve Reminder = hatırlatan kelimelerinin birleşiminden oluşturularak isimlendirildi. Çok basit ve pratik bir elektronik ilaç hatırlatma sistemidir. Hastaların birçoğu ilaçların adını okuyamamakta ve eczacılık diline yabancıdır. Eksik eğitim, yaşlılık veya yazılı metinleri okumakta zorluk

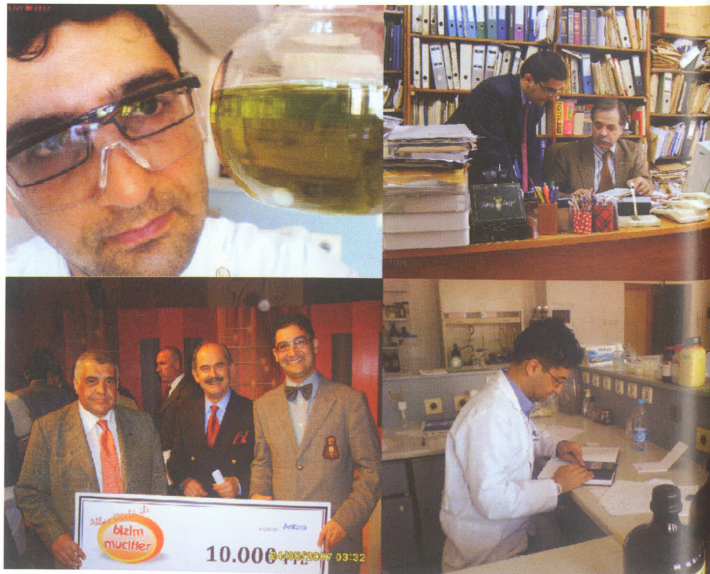
çekmek, bu soruna neden olan başka etkenlerdir. Tatmin edici ve başarılı bir tedavi için hatırlatma sisteminin, bu ihtiyaçları giderecek şekilde tasarlanması gerekirdi. Tüm bunları düşünerek böyle bir çalışma yürütmeye başladım.

A.Y.: Ürünün ortaya çıkış öyküsü nasıl?

(A.M.M.): Eczanede staj yaparken ilacın üzerine w1 x 3 yazdım, teyze bana “bir kere de üç mü, üç kere de bir tablet mi alacağım” diye sordu. Bu olay üzerine daha öğrencilik yıllarımda bunun üzerine düşünmeye başladım. Hasta için çok ciddi bir sorun bu aslında. ABD’de, yurt dışında benzer düşünceye dayalı cihazlar olduğunu gördüm, MRS adında. Ancak bu tam olarak benim aklımdan geçenleri yansıtmıyordu. Böylece tam aklımdan tasarladığım gibi, bu alandaki eksikliği kapatacak bir ürün yaptım.

A.Y.: Ürün nasıl çalışıyor, Türkçe adıyla “İlaç Hatırlatma Cihazı”ndan biraz bahsedebilir misiniz?

(A.M.M.): İlaç hatırlatma cihazı, hastalara doğru zamanı hatırlatmak ve tedavilerini takip etmeleri için, uyumsuz hastaların düzenli ilaç almalarını sağlamak için tasarlanmıştır; Pharminder dünyadaki renk-sim-

ge-esaslı (semiyotik mantıklı) ilk ilaç hatırlatma cihazıdır.

Sistem çok kolay çalışıyor ve renkli etiketler kullanılarak hastaya ilaçları hatırlatıyor. Cihaz görsel bir teknikle çalıştığından, her uyruktan insanlar kolaylıkla kullanabilir.

24 saat ve 5 farklı ilaç için programlanabilir. Her ilacın kendine has bir alarm melodisi var. Bu da görme sorunu yaşayan

veya görsel yönergeleri takip etmekte zorlanan hastalara kolaylık sağlar. Yukarı ve aşağı tuşları hem ilacı programlama hem de programı kontrol etmek için tasarlanmıştır. Hasta bu tuşları kullanarak doğru ilaç ve alım zamanını öğrenebilir ve ona göre hazırlanabilir. Sistemi eczacılar programlayacak, hastalar da kullanacak. Renk işaretlerinin yanındaki Braille alfabesi sayesinde, görme engelliler de cihazı kullanabilecek.

A.Y.: Yani cihaza ilaçları eczacı programlayacak, okuma yazma bilsin bilmesin, hasta da üzerindeki simgelere bakarak ilacını zamanında kullanacak.

(A.M.M.): Evet. Bu cihaz çok yönlü bir sonuç sağlayacak. Öncelikle, eczacı ile hastanın iletişimini kuvvetlendirecek; hasta doğru ilacı doğru zamanda kullandığı için sağladığı fayda maksimuma çıkacak ve tabii ki akılcı ilaç kullanımının gerek bedensel sağlığa gerekse ülke ekonomisine büyük katkısı olacak.

A.Y.: Bunu rakamsal olarak ifade etmek gerekirse, ne söyleyebiliriz?

(A.M.M.): İstatistikî verilere göre hastaların üçte ikisi yanlış ilaç kullanıyor. Türkiye’de her gün ilaç kullanan 22 milyon kronik hasta olduğunu biliyoruz. Ve sadece 2007 yılında yaklaşık 12 Milyar YTL ilaca harcanıyormuş. Türkiye’de devletin sağlığa ayırdığı bütçenin yüzde 80’ini, toplam sağlık giderlerinin de yarısını ilaç harcamaları oluşturuyor! Bu ciddi bir durum. Ancak ne yazık ki her yıl kullanılan bu ilaçların, hastaların bilinçsiz ilaç tüketimi nedeniyle,

2,4 milyar YTL’si çöpe gidiyor. Bu devlet ekonomisi için müthiş bir kayıptır. Bu cihaz bunun da önüne geçebilecek bir ürün. İşte bu yönüyle zaten mucitler yarışmasında finale kaldı, ödül aldı.

A.Y.: Cihazı EGAŞ ile birlikte üretmeyi planlıyorsunuz değil mi?

(A.M.M.): Evet, Türk Eczacıları Birliği ve EGAŞ bu ürüne sahip çıktı ve cihazın hastalara ve eczacılara ulaştırılması için destek olacaklar.

A.Y.: Biz de başarılar diliyoruz. Son olarak aktarmak istediğiniz şeyler neler?

(A.M.M.): Gelecek 20 yılda yanlış ilaç kullanan herkes kronik hasta adaydır. Yanlış ilaç kullanımına bağlı karaciğer yetmezliği, böbrek yetmezliği ve hiperenfeksiyon gibi hastalıklar artacaktır. Bu sorun dünyanın her yerinde yaygın olduğu gibi Türkiye’de de yaygındır. Çözümünden birinci derece devlet ve elbette ki eczacılar sorumludur. Bu yüzden tüm meslektaşlarımın daha duyarlı davranmasını diliyorum.

A.Y.: Çok teşekkür ediyoruz.

(A.M.M.): Ben teşekkür ediyorum.

ECZ. ANNOOSHİRVAN M. MİANDJİ KİMDİR?

İran asıllı Azeri Türkü olan Annooshirvan 1971’de doğdu, 23 yaşına kadar Tebriz’ de yaşadı.1994 yılında Farsça fonetik üzerine ilk İngilizce kitabı basıldı ve Michigan Üniversitesinden “MELAB” sertifikasını aldı.1995’te Türkiye’ye geldi. 1996 yılında İngilizce-Türkçe konuşma değişimler sözlüğünü bastırdı.1997’de New York’ta dil kitabı basıldı.. 2003 yılında dünyanın en çok satan ve ilk fonetikli çift taraflı Farsça-İngilizce sözlüğünü New York’ta bastırdı. 2004’te Bilkent Üniversitesi Tarih Bölümü’nde Farsça Filoloji dersleri vermeye başladı. 2005’te Gazi Üniversitesi Eczacılık Fakültesi’nden mezun oldu. 2006’da Gazi Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Farmasötik ve Medisinal Kimya A.B.D. Başkanı ve Türkiye’nin önde gelen eczacılık bilim adamlarından, Prof. Dr. Ningur Noyanalanpın öğrencisi oldu. Profesör Noyanalanpın yönetiminde yeni antibiyotikler üzerinde yoğun araştırmalar yapma fırsatı buldu. Bunların başında Quorum Sensing (bakteriler arası iletişim ve sinyal mekanizmaları) ve DNA’ya bağlanan özel ilaç tasarımları geliyordu. 2007’de ilk Türk Eczacılık Sözlüğü çalışmalarını başlattı. Kitap basım öncesi aşamadır. 2008’de ilk Majistral Reçeteler kitap çalışmalarını başlattı. Kitap basım öncesi aşamadır.